

Ponatis prepovedan

S TRETJE SLOVENSKE UMETNIŠKE RAZSTAVE V LJUBLJANI L. 1909.

FOT. FR. VESEL

Dante Alighieri:

La Divina Commedia.

Prevel in razložil dr. Jos. Debevec.

(Dalje.)

II. spev.

Pripoved o priprošnji v nebesih. — Tri svete žene. —
Vergilijevo poslanstvo.

Od jutra (dne 25. marca) do večera že hodita pesnika, da bi dospela do vhoda v pekel; proti večeru sta že čisto blizu, a v zadnjem hipu se hoče Dante skesati, češ: iz starih časov se bere samo o Eneju, da je šel kot živo bitje v pekel poizvedovat svojo bodočnost; v raj pa je bil zamaknjen tudi le eden, sv. Pavel; on (Dante) da se s tema dvema ne more primerjati in torej ni vreden, da bi naredil to silno resno pot (v. 1—42). A Vergilij ga tolaži; razodene mu, da je božja volja, božji sklep, da to pot nastopi in dovrši; pove mu, da so tri svete žene v nebesih prostile zanj, in sicer da je neka vzvišena gospa (Marija) pozvala sveto Lucijo, ki se ji je Dante rad priporočal v molitvi, naj kaj stori za svojega služabnika, in da se je ta (sv. Lucija) takoj obrnila s prošnjo do Beatrike, naj pomaga onemu, ki jo je ljubil v življenju; Beatrika pa da je takoj prispela v predpekel, ne da bi se kaj bala tega temnega kraja, ter naprosila njega (Vergilija) kot zavaznika pri tem rešilnem podjetju; in on da je to častno nalogo sprejel z veseljem ter takoj prišel (v. 43—127). „Rešil sem te volkulje, zaupaj mi še dalje!“ Tako ga osrčuje Vergilij prijazno. Dante je po teh besedah zopet ves pogumen. „S teboj grem, naj velja, kar hoče!“ zakliče svojemu kažipotu. In tako dospeta pred vrata pekla (v. 128—142). To svoje omahovanje popisuje Dante v II. spevu; preden pa prične pripovedovati, pokliče v pomoč (po stari navadi pesnikov, Muze, modrice petja, ter svoj zvesti spomin („ki ne blodi“) katerega da čaka velik napor, a tudi velika čast (v. 7, 8 in 9).

- Nagibal se je dan; že mrak dremotni
je bitjem vsem, kar jih po zemlji hodi,
jemal bremena težka z ram; v samotni
4 le jaz sem uri se pripravljaj: Bodi;
srcá in poti sprejem boj naporni!
Naslika naj spomin ga, ki ne blodi.
7 Pomoč, o Muze ve, in Duh ti vzorni;
spomin, ki videnje si pisal moje,
zdaj se pokažeš v moči neumorni!
10 „Poet, ki vodstvo zdaj mi nudiš svoje,
sem li dovolj močan za pot to resno?
O tem najprej te prosim jaz presóje.
13 Enej samó, kot pôješ ti slovesno,
je smel, še umrljiv, k duhovom doli;
med sencami je bitje bil telesno.
16 A kdo je bil Enej? mar kar kdorkoli?
in kar je storil on, kdo ga doseže?
Da mu je torej Bog bil dober tóli,
19 se z umom zdravim čisto dobro veže:
Graditelj Rima naj se imenuje
in carstva, ki naj celi svet prepřeže;
22 naj Rim, naj carstvo tamkaj se osnuje,
— to je bilò nebá povelje staro,
tam Petrov naj naslednik v vek stoluje.
25 Ta pot v duhov podzemeljsko močvaro
mu je vesti prinesla preveljavne:
pobedo njemu, papežu tiaro.
28 Potem Izvoljena posoda slavne
je ondi zrl reči v potrdbo veri,
ki je začetek poti zveličavne.
31 A jaz? li smem tja? v kakšni pa nameri?
Sem li Enej? sem li jaz Pavel sveti?
Da vreden nisem, sam vem, ve vsakteri.